

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér. 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adódnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 frt Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt. Hirdetéseket: a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetés- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdij minden hirdetés után 30 kr. <i>Ngiltér petit sora 30 kr.</i></p>
---	--	--

A szülők nehéz napjai.

Minden év tavaszán, de most, az idén a kikelet lehe fokozottabb mértékben elhozta a maga gyilkos kóroanyagát. Nálunk is, de főleg szomszédainkban egész serege a gyermekgyilkoló betegségeknek járványszerűleg pusztít. Itt-ott be is zárták már az iskolákat. A gyermekeikért aggódó szülők aztán aktualissá tesznek egy ügyet, mely iránt eddig senkisé érdeklődik, a közegészségügyet. Azok a kis koporsók, melyekben annyi szeretetet és reményt temetnek, megmozdítja az emberek oly érdeklődését, melynek sohasem szabadna lap-pangania.

Valóban megdöbbentő a ragályos betegségek terjedése s önkénytelenül todul ajkainkra a kérdés, vajlon megtesznek-e mindent a fertőző betegségek megállítására?

Határozott feleletet adhatunk magunknak a feltett kérdésre s a felelet tagadó. Annyit látunk és tapasztalunk, hogy a ragályos betegséget jelző vörös czédula ott lóg egyik-másik ház falán, annyit tudunk, hogy a fertőző lakásokat hivatalos közegekkel fertőtlenítik; de azt is tapasztaljuk, hogy ezeknek az intézkedéseknek éppen semmi eredményük nincs.

Nincsen pedig azon egyszerű okból, mert az alsóbb néposztályok nagyon keveset törődnek gyermekeikkel.

Egyik elpusztul, születik helyébe más. Ezért aztán el is szomszédolnak ők olyan házba is, a hol fertőző beteg van, meg fertőzőt házból elmennek a ragálymentes helyre s bizony-bizony az ember sohasem tudja meg, mikor érintkezik olyan emberrel, a ki vörhenyt, difteritist hurczol magával. Annak a nem törődésnek a kifolyása az is, hogy az orvost már csak a legvégső szükség esetén hívnak s akkor is csak azért, mert félnek az esetleges büntetéstől. Innen magyarázható meg, hogy fertőzőt helyekről iskolába küldenek gyermekeket, mert orvos nem volt a háznál s a tanítónak kell minden alkalommal éber figyelemmel őrködni, vajlon nincsen-e növendékei között olyan házból való gyermek, a honnan a ragály behurczolható. Ezért van az, hogy a ragály nem szűnik, hanem

nap-nap után újabb és újabb áldozatot követel.

De a hatóságok e tekintetben is tehetnének valamit. A gyermekhalandóság, mely évről-évre nagyobb arányokat ölt, olyan elszomorító jelenség, hogy annak megállítására, csökkentésére minden erőnkől törekedni kell. Nálunk a városi egészségügyi bizottság voltaképpen csak a papíron van meg. Összehívni csak nagy ritkán szokták, pedig több ember többet lát, az eszmecsere ilyen időkben bizonyára nem válnék az egészségügy kárára, mert a bizottság minden egyes tagjának be kell látnia, hogy a járvány megállítására komoly intézkedésekre van szükség.

Szükséges elsősorban az, hogy a városi hatóság a nyomtatványok kiragasztása és kidobtatása után közhírré tegye, miszerint nemesak az orvosoknak, de minden egyes embernek kötelessége az esetleg tudomására jutott betegséget haladéktalanul bejelenteni.

Tudomásul kell adni a népnek, hogy a ragály által fertőzött házakba belépni, azokban lakókkal érintkezni, szigorú büntetés terhe alatt tilos.

Nem elég az, hogy a hatóság egy-két közeget a vörös czédulák kiragasztásával megbizzza; de szükséges, ha a baj nagyobb arányokban jelentkeznék, hogy *járványbiztosokat* alkalmazzon, a kik kerületenként alkalmazzák az ellenőrzést arra nézve, hogy megtörtént-e minden óvó-intézkedés a járvány megállítására? Az iskolaszékek utasítások tanítóikat, hogy minden reggel első kérdésük az legyen növendékeikhez, vajlon nincsen-e beteg a háznál s ha azt hallanák, hogy van, arról azonnal tegyenek jelentést a város főorvosánál, a ki a beteget kötelességszerűen megvizsgálja s ha nem fertőző betegségről van szó, akkor bizonyítványt ad, melyben a házhoz tartozó növendékeknek az iskola-látogatást megengedi.

Nem mondjuk, hogy ezek az intézkedések megszüntetnék a járványt, de minden esetre hozzájárulnának ahhoz, hogy terjedésének gátat vessünk.

A késelemnek nincs helye. Az intézkedések megtételét sürgős szükség követeli. Résen kell lenni mindenkinek, nem szabad pusztulni

hagyni a gyermeket, a kik a szülők minden reményét, boldogságát viszik magokkal a korai sirba.

Hegyi páter pamfletje.

(Folytatás.)

»Onnét tudta pedig Varga Mihály, hogy misékkal rendelkezem, hogy kérelmére neki magának bocsájtottam rendelkezésére annyi szent misét, hogy abból *Borus napok* című művét háromszor egymásután kiadhatta, Penczen még házat és birtokot is birt belőle vásárolni szüleinek.«

Elmondja aztán a páter, hogy később ő se kapott miséket s így Vargának, kinek evészközben jött meg az étvágya, nem adhatott. »Majd azt kérte, hogy nevemben kérhessen Svájezból intenciákat, ezt persze nem engedtem meg neki.«

»Csak később tudtam meg, hogy mert valahányszor hazulról távoztam, voltam annyi bizalommal iránta, hogy rábízta wertheim szekrényem kulcsait, ő e bizalmat arra használta fel, hogy átkutatta irataimat, fegyvereket gyűjtött ellenem s azokat kiszolgáltatta legveszedelmesebb ellenségemnek Sohlya Gyulának.

Szentszéki bíráskodás. A kegyelmes püspök az ellenem benyújtott vádpontokat elbírálás végett a szentszékhöz utalta, mely azokat nekem, mintha csak valami rosszban törte volna a fejét, csupán másolatban adta ki.«

Elpanaszolja, hogy kérésére sem engedtek vegyes bizottság előtt való nyilvános bizonyítást s másutt elmondja, hogy éppen ezért semmis az ellene elkövetett összes eljárás és ítékezés.

Önkényes eljárás. »A főtiszt. Szent szék azonban ezt a kérésemet sem teljesítette, mert ugylátszik, hogy neki nem is volt a czélja, hogy tisztázza a vádakát, hanem, hogy legyen mibe kapaszkodnia és elítéljen. Kiválasztott tehát a 43 vádpont közül kettőt, a svájezi misék ügyét és egy hírlapi közleményt, hogy azokra nézve tisztázzam és védjem magamat, mert ő a többit nem veszi figyelembe. Ily önkényes eljárásba azonban én nem voltam hajlandó belé menni.« »Nem akartam bele-menni a föllállított csapdába.« »E fölött oly brutális jelenetett provokált Motesiczky János tisztú ügyész és az azóta elhalt Vülásky István kanonok, hogy nekem heves természetemnél fogva legnagyobb erőfeszítésre volt szükségem, hogy elnyomhas-sam e fölött érzett felháborodásomat.«

Megjegyezzük itt, hogy a pamflet egy alábbi helyén menti ugyanezen hevesebből kifolyólag a szentszékhöz írt egy brutális kiféjezését t. i. azért nem jelent meg a megidézésre, nehogy bírát felpofozza, szerinte ezzel nem sért, hisz épen ilyenfajta cselekvésnek nem akarta magát kitenni.

»Lehetetlen parancs« cím alatt a misék elszámolásának lehetetlenségéről beszél, 30 napot adott neki arra a szt. szék, de ő beszámolni nem képes, mert részben maga végezte a százezernél több misét, részben Ribényinek és Vargának adott, de megközelítőleg sem tudja mennyit, rész-

ben pedig a meghalt szódi plébános Trágor is kezelte ugyanezeket, s igazolványokat nem szerzett be.

»Kétféle mérték«-alatt bátran állítja, hogy sem elődeit sem utódait nem számoltatták soha, de őt igen. Ugy tünteti föl a dolgot, mintha nem a Csongrádra küldött misékről lenne szó. Egy szóval mindig másról beszél, mint Bodóné, mikor a bor árát kérték tőle. — Ugyanigy beszél a

»Hiha másutt is van«-czim alatt: »Ha pedig hiba tőlem, hogy ezen misék jegyzékeit meg nem tartottam. (Hát akkor Varga hogyan szedhette mégis ki a Wertheimből? Szerkesztő) és róluk a kellő igazolványokat be nem szereztem: hát kérem ennél még sokkal súlyosabb hibák is fordulnak elő az egyházmegyei kormányzatban, még sem török érte kerékbe a tetteseket.

Hisz köztudomású dolog, hogy maga a fődő Ordináriátus évenként fölveszi a kegyes alapítványi pénztárból a szegények, szegény sorsú plébánosok és káplánok segélyalapjainak kamatait, mégis mikor segélyt kér tőle valamelyik papja, mindig gondosan hozzá teszi, hogy ex propriis meis, vagyis, hogy a segélyt a sajátjából adja. Hová lesznek hát akkor az alapítványi kamatok? A kezelő káptalan meg is kísérlette már ezen kamatok kiosztásáról az Ordináriátustól kimutatást kérni, hanem bizony nem ment vele semmire, maradt minden a régiben.

Az is bizonyos, hogy régi idők óta meg van állapítva, hogy betöltés esetén melyik egyházi javadalom mennyi taksát tartozik a püspöki udvar részére fizetni. A mostani püspöki udvarnak azonban ez a díjszabás semmi, pedig új díjszabás mind-éddig nem volt az egyházmegyében publikálva, hanem yesz annyi taksát a javadalmasoktól a kit, hogy meg bir sarcolni.

Vele is történt egy ilyen eset 1891-ben, mikor megreklamálta az egyházi eszköz konszekrációjáért vett 32 frtot és vissza is kapta azt.

Hasonló marakodási szellemben neki ront a káptalannak is: »De hát maga a fődő káptalan sem igen áll különben, melynek tagjai fölöttem mint Szentszék ítéleznek.«

Elmondja, hogy egy olyan kananok számadásaiban, kihez a gyuan árnyéka sem férhetett eltűnt 30,000 ft, lett nagy zavar, végre állítólag számadási hiba lévén megkerült, de csak állítólag mondja, mert előtte be nem bizonyították. (Szegény megboldogult áldott lelkű kananok, ha tudtad volna, hogy te is bele kerülsz a pamfletbe, inkább lehoztad volna számadásaidat és expáterünk előtt igazoltad volna magad, mert hogy téged a testületed és hatóságod igazolt, az a mi expáterünknek semmi.)

A 14. lapon elmondja, hogy a káptalani székek betöltésénél tekintet nélkül az érdemre jár el a püspök, mint azt ő 1893-ban az ő lapjában szellőztette s Mátészalka Rózsahegyinek védelmére kelt. Persze ebből baj lett, követelték, hogy cikkét vonja vissza és ezt a saját lapjában közölje, mit csak is az esetben akart megtenni, ha a főpásztori kortesleveleket is közölhette volna.

»Mitől a fődő Szentszék úgy megijedt, hogy rögtön elállott a visszavonás és bocsánatkéres hírlapi közlésétől, és elégnek találta, hogy mindezek az egyházmegyei körlevelekben megjelenjenek.« Elmondja továbbá, hogy kapott 3 napi penitentiát, mit állandó gyengélkedése miatt maigsem állhatott ki. (Óh, a kópé! De azért pofozkodni, dulakodni és velünk két tanu előtt birkozni birt az irodájában hivatalos aktus közben. —)

A 16. lapon »Szentszéki ítékezés.« »No de hát régi közmondás, hogy a mely kutyának veszett hírt költik, előbb utóbb meg kell annak veszedni. Az egyházmegyei kormány eltökélte, hogy engem szókimondásomért elüldöz plébániámról, hát csak valami okot kellett erre keresnie.

Azért hogy perelhessen, tudtom és beleegyezésem nélkül megtette ügygond-

noknak a velem épen nem valami barát-ságos lábon álló Csávolszky József kanonok urat. Hogy aztán mi történt, ügyemet miként védte nevezett kanonok úr? vagy nem védte, arról semmi tudomásom, csak az eredményből lehet következtetnem, hogy a fődő Szentszék meghozta ellenem az első fokú fegyelmi ítéletet fegyelmi vizsgálat előrebocsajtása nélkül, melyet azonban nem nekem kézbesített, kinek bőréről az ítéletben tulajdonképen szó volt, hanem az általa kirendelt ügygondnoknak, t. i. Csávolszky József, kanonok úrnak, ki aztán az általam nem ismert indokok alapján fölebbezte az esztergomi érseki főszentszékhez. De fölebbezett a velem személyeskedő Motesiczky János szentszéki ügyész is.

A 17. lapon »Kánoni ítlés.« alatt tudunkra adja, hogy miután kilátásba helyezett egy második istennyilat vagyis ügyének nyílt szellőztetését, a Jupiter tonans szerepétől kanoni intelemmel eltiltatott, mit a szentesi apát úr Uhlár István hirdetett ki előtte.

A 18. lapon ismét presszionális működésről vádolja püspökét az autonomia választások alkalmából.

A 19. lapon »Másodfokú ítékezés«-ben neki megy az esztergomi érseki főszentszéknek, mint a mely tekintetbe nem vette, hogy fegyelmi vizsgálat sem volt, s mint a hol maga sem tudja miféle befolyás érvényesült, de azt igen sejtí, hogy nem az előtte fekvő aktákból ítélt, s így az első fokú ítéletet »még szigoritotta azzal, hogy hallatlan sérelmes és törvényellenes rendelkezése csak birtokon kívül felebbezhető.«

»Az érdekeltek« czimmal a 20. lapon azt sugdossa nekünk expáterünk, hogy hát ellenében sok érdek játszott össze.

»És kinek az érdekébe történt mindez? Elsősorban a püspöki személyes bosszú kielégítése érdekében, mely nem tudja nekem megbocsajtani, (az első istennyilat. Szerk) hogy a 1892-ki képviselő választás alkalmával rajtam elkövetett politikai erőszak ellen felszóltam,« — nem, mert felemelte tiltakozó szavát a stabilis adminisztrátorok miatt, Villásy kanonoki székének be nem töltése miatt, a segélyalapok elszámolatlan kezelése miatt, stb.

Erre következik egy leczke püspöke számára, mert hát a mi néhai apostolunk ker. szt. Jánossal hasonlítja magát össze, s miként az megmondta Heródesnek, hogy nem szabad a testvére feleségével élnie, úgy ő is eléje áll főpásztorának és a következőkben oktatja ki a 20. lap végén: »Tudom, hogy az egyház törvényei ép úgy kötelezik a püspököt, mint a közpapságot. Azért a kegyelmes püspök ne csak mindig azon kötelességeket emlegesse, melyekkel a papság tartozik püspökének; hanem valahára azokat is vegye figyelembe, melyekkel a püspök tartozik a paptársának« . . .

»Történt másod sorban a csongrádi szabadkőműves banda érdekében, mely ott a szabadelvűséget képviseli.«

21. lap »Ez a hitetlen kompánia benem látta gonosz tervének legfőbb és legnagyobb akadályát, mert tudta, hogy a csongrádi nép hallgat rám, de minden gázságaival sem volt képes maga erejéből letépenni, a nyakamra zúditott tömérdek perrel sem bírta erőmet kimeríteni. Vádaskodásaival tehát segítségül hívta az egyházmegyei hatóságot és az segített is neki mikor a vizsgálat mellőzésével engem törvényen kívül helyeztet nemcsak, hanem a per minden mozzanatáról oly pontos értesítésekkel látta el, hogy még a napját is előre tudta ez a hitetlen szabadkőműves nép, a szegedi páholy tagjai bekövetkező fellüggesztésemnek.

Íde jutott tehát a katholicismus Magyarországon, hogy az egyházi kormányzat tudva vagy tudatlanul kezét fog szent hitünk és a közszabadság leggonoszabb ellenségeivel, hogy leverjen és megsemmisítsen bennünket.«

A 22. lapszerint a szétszék az ítélet végrehajtására kiküldötte: »Agócs János félegyházi apátot, egy mindenre képes

»fogd meg«-et, a kinek tudatlanságánál csak korlátoltsága nagyobb, még pedig esetleg karhatalom alkalmazhatásával. »Hát talán elérkezett már az az idő, mikor papjaival szemben az egyház is arra a nyers erőszakra támaszkodik, mely most napi rendben van polgárainak megfélemlítése miatt az állam kezében?« (Óh, mintha a mi Schneider apónkat, a jábor nyugdíjas papot nem ő kísérte volna el az oltár szolgálatától renddőrrel. Szerk.)

A 23. lapon »Az adminisztrátor«-ban »Jellemző továbbá a ft. egyházmegyei hatóság eljárására nézve az is, hogy Droppa Károly személyében egyikét helyezte plébániámba ideiglenes adminisztrátorképen azon egyéneknek, kik megteremtői voltak az ellenem szót ármánynak«. Ismét a püspöki személyes bosszúról regél. Füllenti továbbá, hogy ő mennyit áldozott — mindent a templomának, — mintha nem tudnánk, hogy a mi ki van fizetve, az a hivek adakozásából van, sőt az sincs mind kifizetve, a költségesebb dolgokért pedig a plébánia jövedelme nagy időre le van foglalva: »hanem azok, kik a hasuknak élnek és nagy vagyonuknak a gazdasszonyukat tették általános örökösövé, azok persze a mai korszellem szerint becsületes emberek és a káptalan díszei.«

»A bucsítás, Kérvényezés és A nép zaklatása«-ban maga mögé állítja a népet, nagy bölcsen elhallgatván, hogy eltávó-zása előtt a Vajdovics Julcsákát és egyébb vén tyúkokat hogyan tanította ki ártatlan barátságáról, lázítván minden irányban s adván az ártatlan Jézus szerepét. Mintha mi nem tudnók, hogy a mellette káráló tyúk sereg a benne vesztett kaparó domb után kárál.

Az ítélet kihirdetése alkalmával történt templomi kárálást is a tényálladékkal ellentmondólag meséli el, mert az első kihirdetés rendben ment, de a másodikra összekolompolták a zajongókat, kik tényleg zavart csináltak, mitől a lánynépség megijedt s tódult kifelé néhány tyúk kíséretében, de a prédikáló széken álló káplán megakadályozta a botrány teljességét erős hangon mondván megfelelő kézléjtés kíséretében: »A zajongó söpredék kifelé! én az evangéliumot akarom fölolvadni! A ki rendben itt marad, annak prédikálók!«

A 28. lapon egy ker. szt. Jánoshoz illő hangon mondja: »elég borsot törtem már, meg úgy lehet török is még, ha az Isten életemnek kedvez, a kegyelmes orrok alá.«

A közpapság üldözötése. »A közpapság üldözése azonban már valóságos rendszerré nőtte ki magát a Schuster-kormányzat alatt,« kezdettel oly sok dolgot és nevet említ meg, hogy ha nem is tudnánk azok nemigazságát, undorral kellene tőle elfordulnunk s nem lehet leírunk a nélkül, hogy az ezen mondásokat magán viselő papiros el ne piruljon.

A befejezésben a megtévedt páter másodsor áll ker. szt. Jánossal püspöke elé mondván: »Kegyelmes Püspök! nem szabad neked népeddel és papjaiddal úgy bánni! Engem elüldözethetsz hivatalomból és javadalmamból, de azt a huszonkétezer lelket (ho-hó páter! ne izéljen a mi nevünkben, még az ön tyúkjával és az általuk föllármázott néhány száza menő truppjával sem lakunk itt 22 ezeren s még az utólagosan megszületett kérvényezőivel sem. Szerk.) melynek lelkipásztora vagyok (azaz volt.* Szerk.), s melytől csak a halál fog elválasztani (ejnye no, hisz még nem csapott fel nyiltan új felekezeti föltalálónak! Szerk.), el nem üldözheted. Te arról számolni tartozol velem együtt az örök Biró előtt, hogy jó legelőre, a megelégedés vize mellé helyezted-e? Vagy elűztél engem s megvertél, mint pástort, (no igen páter, minden rajtaéretési nap, ujevnapja szokott lenni annak, ki a nyáj eleségét hűtlenül kezeli! Szerk.) hogy elszéledjenek a szocialisták és felekezetenküliek közé a nyáj juhái?« (Ne nektek jámborabb szocialisták! ezért ugyan érdemes

*Hála Istennek! (Szedő.)

volt: éljen Hegyi! a »szocialdemokracia« mellett kiáltani! Szerk.)

Zárókérdés: mondja nem tudok hányadszor, hogy a politikai üldözött s mint ilyen: a fémagassági primási Főszent-székhöz fordulok, hogy nekem és megsanyargatott híveimnek szolgáltatson elégtételt az ellenem hozott két szabálytalan fegyelmi ítélet feloldása és a fegyelmi vizsgálat elrendelése által; mert ellenkezőleg, ha ép térdencsúszva kell is Rómáig mennem, az igazság oszlopához és erősségéhez főlebbezek. (Szerencés utat páterkánk, de a tarisznyába tegyen a Panna nénihez szállingozott elemozsiából s a rubája egy bizonyos részét kőcczal tömje ki, mert a Szentatya a csintalan, rakoncátlan, tiszteletlen, hazudozó, szineskedő, alakoskodó, alattomos, vakmerő, rágalmazási mániában szenvedő, följelentető, gyanúsító és a rábizott szt. misékkal beszámolni nem tudó gyereket áztatott kötéllel várja. Szerk.)

(Folyt. és érdemi méltatása köv.)

UJDONSÁGOK.

— **Eljegyzés.** Kovács Elemér es-és kir. tartalékos hadnagy, kit a m. héten választott meg a községi közgyűlés 1-ső segédjegyzőül, a napokban váltott jegyet Szegeden Vésztis Mariska kisasszonnyal; Vésztis Lajos áll. felsőkereskedelmi és polgári iskolai igazgató úr bájos és kedves leányával. Öszintén gratulálunk.

— **Kinevezés.** Bojniczer Antal földinket, a »Magyar folyó-és tengerhajózási részvénytársaság« igazgatósága a szeged-csongrádi hajóvonalra gyakornoknak nevezte ki.

— **Fegyelmi határozat.** A vármegye fegyelmi választmánya, a f. hó 28-án délután tartott ülésében Zsigury László teés-fábiáni körjegyző fegyelmi ügyével foglalkozott. A nevezett körjegyzőt ugyanis az alispán — első fokon 30 fjt pénzbüntetésre ítélte egy ellene lefolytatott fegyelmi választmányhoz Zsigury jegyző, mely a büntetést 10 ftra szállította le. Egyébb elintézni valója ezúttal a fegyelmi, választmánynak nem volt.

— **Babér rablók.** Egész országban, még a nemzetiségi vidékeken is, roppant visszatetszést szült, az az ocsmány rágalom, mely egy bécsi antiszemita, magyarellenes lapba: a »Faterland« című sajtókaróba jelent meg hazánk elhunyt nagy nevű fia, Kossuth Lajos ellen. Ez a szemtelen német lap, Kossuth Lajost tolvaj és egyéb ehhez hasonló címmel szennyezi be. Az egész dologba csak az a lealázó, hogy erre nézve az információt, valami Zimándy Ignác török-bálini plébános szolgáltatta. Ez a reverendába bujt piszkos rágalmozó, még mindig Magyarország levegőjét rontja. De az hírlik, hogy a török-bálini hazafias sváb polgárok korbácsolnak, de nem merik ocsmány ábrázatát kidugni a parochia kapuin. Annyi bizonyos, hogy ha a svábok megkaparíthatják, hát egész Bécs kapujáig korbácsolják. A bűnök legocsmányabbika a babér-rablás. Éppen ezt az aljas bűnt követte el Zimándy: midőn a nemzet és külföld által font babért akarta letépni egy nagy halott homlokáról. Ezt az elvetemedett individuumot még le köpni sem érdemes.

— **A csongrád-sővényházi ármentesítő átadása.** Kállay Albert főispánt, mint már jeleztük, a kormány felmentette a csongrád-sővényházi ármentesítő társulatnál viselt kormánybiztosi állástól azon alkalommal, hogy a védvonal kebelzete ketté szakadt, s a Palavicini-uradalom kivált a kebelzetből s önálló védvonalattá alakult. A csongrád-sővényházi vonal megtartotta régi címét s a tizenkettes választmány elnökéül gr. Dégenfeld Lajost választotta meg. Dégenfeld Lajos gr. Szegeden, a választmánnyal egyetemben, megkezdte a társulat ügyiratainak átvételét Kállay Albert főispántól, a volt kormánybiztostól.

A miniszter a munkásokért. A tápéi és a helybeli munkások kérvényével fordultak a földművelésügyi miniszterhez, adatként nekik munkát valamely állami vállalatnál. Darányt Ignác földművelésügyi miniszter dícséretes buzgósággal karolta fel a szegény munkások érdeket és a vármegye útján most arról értesíti őket, hogy — ha akarnak, földmunkát kaphatnak a szolnoki folyammérnökség körzetébe a köteleki átvágásnál, melyet az állam házi kezelésben végeztet, a szolnoki vállalatba adott átvágásnál, továbbá a szegedi folyammérnökség körzetében a borjasi és aracsi legközelebbi vállalatban megkezdődő átvágásoknál, végül a körös-tisza-marosi ármentesítő társulatnál. A miniszter leirata szellemében Csató Zsigmond dr. alispán felhívta Tápé és községünk előljáróságait, hogy a jelzett mukéhelyéről személyesen szerezzenek tájékozódást az iránt, kaphatnak-e ott a községükbeli munkások és milyen feltétellel munkát? és óvjuk a munkásokat, hogy ez értesülések beszerzése előtt vakon el ne menjenek e helyekre.

— **Az elmebajos vízhalála.** Szemrevaló szépifjú volt, réménysége özvegy édes anyjának és aztán, ahogy elméjére ráborult az örület homálya: az utca alakja lett szegény Hahn Ernő. Aki látta — a kóiban délzeget alakot megroggyanó térddel, ingtag járással végigromi az utcát és megállani hosszan, a semmibe bámuló üres tekintettel, ajkán a háborodottakat jellemző kinok mosolygással: önkéntelen részvétet érzett bizonyosan e szánalomra méltó ifjú ember iránt, kinek amilyen végzetes volt élete sorsa, olyan végzet emésztette el életét is. A napokban — övéi tudta nélkül elbódorgott a szerencsétlen embert hozzánk itt révedezhetett vagy egyensúlyt veszve, alázuhant a mélységes nedves Tiszamederbe, melynek hulláma elnyelte. Másnap fogták ki a halászok véletlenül, ahogy egy hálón kézzel fentakott. Hulláját hazaszállították Szentésre és ott a f. hó 29-én délután temették el, nagyszámú gyász-közönség részvételével, a zsidó temető hullaházából.

— **Jégbánya.** Midőn egész Magyarországon gyönyörű tavaszias idő jár, sőt a télen át alig észrevehető volt a hideg, úgy annyira, hogy sok helyen jeget sem raktározhattak. A Magas-Tátra vidékén még most is kemény tél van. A csorbai tavat oly vastag jégréteg borítja, minőre alig emlékeznek. Ennek következtében Ausztriába roppant mennyiségű jeget szállítanak a tóból. Dacára annak, hogy eddig már több ezer métermázsányit elhordtak, még most is 50 centiméter vastag jég borítja a tó tükreét. Még egyre szállítják a jeget Bécsbe. Csak még annyit bírnának szállítani, hogy egy kissé lehűthetnek a bécsiek magyarellenes tüzét.

— **Hegyi páter ámitása.** »Harmad napra föltámadok« mondá Jézus; »Husvételre az Úr Jézussal föltámadok és én misézek,« mondja a páter és ígér sokat a benne hívőknek. Kijár a tanyák közé is korteskedni s egészségi szempontból gyalog jön Panna nénihez haza. Bocsánatot kér mindenkitől és kibékül megbántottjaival. A sekrestyéből régebben kiüldözött Magdicsné bábával Szőke Mihály suszternél parolázott. Csütörtökön özv. Pajerszkiné olvasó asszonytól ebédelt s vacsorált a Hajdú fiúk özv. anyjánál kirántott galambot. Márton András munkásnál is vendégeskedett, mindenütt az általa kitolonczolt bátyjával szerepel. Azonban már szerinte is hibának kell lenni a föltámadása körül, mert már 2-3 hónapot emleget. Hiszük, hogy tanítványai nem csak elpártolnak tőle, de egyenesen mint félrevezető ellen fordulnak, ha majd husvét napján azt prédikálja, hogy ha a Fiúval föl nem támadhatott, majd eljön a Szentlélekkel és kinyílik a pünkösdi rózsával, — vagy pedig megígéri, hogy újra fog születni karácsonyra a kis Jézussal. No de készüljön is az ellánásra, mert ha nem ismerik is tanítványai Cicerót, de vele fogják mondani: »Quo usque tandem abuteis Catiina patientia nostra?«

— **Szőlőközötti megálló.** A szőlőközötti megálló helyet a M. F. T. H. R. T. tavaly ősszel beszüntette, mert azt követte, hogy a dereglyéhez a szabályok értelmében az előljáróság 2. embert alkalmazzon. Mivel a t. előljáróság az ideig társulat kívánságának eleget tett, a megálló helyet ismét létesítették. A megálló hely most is ott létesített, a hol tavaly vagyis az erzsébeti átvágás alsó-torkolatánál. A hajó reggel 1/4 5 órakor indul az állomástól és 1/2 órakor ér a megállóhoz. Visszajönni meg délután 6-1/2-7. órakor lehet ugyan azon a hajón. Tehát minden tekintetben kényelmes és a mellett még olcsó is a közlekedés; mert az odautazás 10. krba és a visszajövet szintén annyiba kerül. Azt hiszük, hogy azok, a kik elől-hátul garabolyokkal megterhelve jönnek hazafelé az erzsébeti szőlőkötől, szívesen megfizetik a 10. kr. vitel bért. Különben is figyelmébe ajánljuk a kiránduló közönségnek.

— **Gazda gyűlés.** A helybeli gazdaközönség ma délután 2 órakor a városház termében értekezletet tart a munkás kérdés miatt. A gyűlést Mátéfi Kálmán dr. főszolgabíró hívja össze. Felhívjuk tehát a helybeli birtokosok figyelmét, hogy abban mentül számosabban részt vegyenek.

— **Felfüggesztett községi előljárók.** A tiszáninemi járás főszolgabírója, Herglőz István dr. egy — Tápé község ügykezelésében megtartott hivatalvizsgálat alkalmával, a bíró: Széll Kocza Antal és a jegyző: Végh Elek ellen olyan súlyos beszámítás alá eső visszaéléseket konstatált, hogy ezek következtében a nevezetteket állásuktól felfüggesztette, ellenük a fegyelmi vizsgálatot elrendelte és bűnös pénzmanipulációkról is lévén szó, vagyonukra bírói zárlatot is kért. A főszolgabíró által összehívott képviselőtestületi közgyűlés meleg elismeréssel adózott a járás főtisztviselőjének erőyes eljárásáért és a bíróságra öreg Széll Antal helyettesítette, aki előzőleg 16 évig volt egyfolytában bíró, míg h. jegyző Bonyhai Sándor lett.

— **Megfélemlített munkások.** Mágocsról azt a hírt vesszük, hogy az ottani uradalom szentesi munkásokat alkalmazott a szőlőnyitáshoz. Mikor azonban e szegény emberek a munkához akartak állani és fölük az intézőség — a törvény rendelkezése szerint — munkásigazolványaikat kérte, azt a meglepő választ nyerte erre, hogy ki vennék ők az igazolványt, de nem merik, mert több szentesi munkástársuk agyonveréssel fenyegette őket, ha igazolványt marnek kiadni. Minthogy Szentesen eddig 500-nál több munkásigazolványt adott ki a hatóság, még is jól volna tudni: igaz-e a Mágocsra ment munkások szava, vagy csak üres kifogás és ha igaz: kik azok a lelketlen izgatók, akik munkástársukat ilyen fenyegetésekkel riasztják vissza az igazolványok megszerzésétől? Mert a törvény ellen így lázítókat végre is ideje lesz már teljes szigorral büntetni.

— **Megszűnt ármentesítő-társulat.** A »Csongrád-sővényházi ármentesítő társulati pénztár« f. hó 1-ével megszűnt. A társulat mag a »Hármas algyői ármentesítő-társulatba« olvadt. A hivatalos átadás mult 28-án történt.

— **Munkás igazolványok.** Az új munkás törvény értelmében, akár mezei, akár szőlőmunkával foglalkozik munkásigazolványt tartozik váltani. Az igazolványokat bélyeg és díj nélkül adják ki az előljáróságok. Az olyan munkás, a ki igazolvánnyal nincs ellátva, fel nem fogadható. Ha mégis munkát, bármi munkát tel esít 15 napi elzárásra, illetve 100. korona jbürságra büntetendő. Nem tudjuk mi okból, de a mi munkásaink vonakodnak kiadni igazolványaikat. Valószínű, hogy akad néhány lelketlen ember, a ki törvényességére lovalja őket. Pedig az igazolvánnyal ellátott munkás biztosítva van arról, hogy a munkaadó ki nem játszhatja; bérét vissza nem tarthatja és vele a kialakított munkán kívül más munkát nem végeztethet. Természetes dolog, hogy a munkaadónak is nyujt hasonló

biztosítékot a munkással szemben. Mi azt tartjuk, hogy ha a munkásba tisztességes szándék van, nem vonakodik kiváltani munkásigazolványát. Ezuttal felhívjuk a helybeli munkások figyelmét, hogy igazolványukat azonnal váltsák ki, mivel a jövő héten az igazolvánnyal el nem látott munkással szemben a törvény egész szigorát éreztetni fogja a hatóság. Utóvégre is a törvény — törvény, melyet nem azért hoznak, hogy csak papírra tegyék. De hiszen a kezeink között levő egyik a budapesti szociálisták által kiadott röpiratban az áll, hogy a szociálisták elveiket törvényes eszközökkel akarják kivívni. Ha ez való, hát akkor nem tudjuk, hogy miként értelmezik a törvényes eszközöket, mikor a helybeli szociálisták vezetősége a törvény áthágására unszolja elvtársát.

Nagy nyereségek. Amint értesülünk Török A. és Tsa budapesti főelárúsítók (Váci-körút 4/A) az első magyar kir. osztálysorsjátéknál nagy nyereségek eredményeként mutatnak fel. Már az első öt húzásnál (tehát a 6-ik főhúzás nélkül) 100.000, 30.000, és még sok egyéb nagyobb nyereségre esett ezen czégnél vásárolt sorsjegyekre és a többnyire szegénysorsu nyerekre ki is lettek fizetve. Ennél fogva mindenkinek joggal ajánlhatjuk, hogy szerencséséjét Török A. és Tsa czégnél kísérelje meg. Tanácsos a megrendelésekkel sietni, miután az előző sorsjátéknál gyakran előfordult, hogy akik a sorsjegy rendelésével elkéstek, az I. osztályhoz már nem kaptak sorsjegyet. A Török A. és Társa czég lapunkban foglalt hirdetésére különösen felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

Megjelent »A szőlő helyes metszése« cz. alatt hazáns különféle vidékeire alkalmas szőlőmetszési módokat tárgyaló segéd-könyv. Irta Maurer János, ösmert hírnevű borász. A könyv az általános tudnivalókon és a szőlőmetszés mestersége czimű részleteken kívül a következő metszési módokat írja le és rajzban is bemutatja: 1. Kopaszmetszés. 2. Rövid csapmetszés. 3. Bakmetszés. 4. Hosszu csapmetszés. 5. Maurer-féle változó csap. 6. Tőkefejes félkarikás művelés. 7. Rajnai művelés. 8. Ménesi karikás művelés. 9. Maurer javított karikás czombművelés. 10. Fekete-féle karikás művelés. 11. Maurer-féle lugas. 12. A eredély. Végül következik még a Dezeimiris-éfe elmélet rövid ismertetése és a szerző végszava. E könyv a gyakorlatból van merítve és a mai tudomány alapján könnyű magyarsággal népszerűen van írva, úgy hogy tanításai a gyakorlatban könnyen lesznek érvényesíthetőek. Meglegen ajánljuk e kis művet tisztelt olvasóinknak, tudva, hogy a szőlő helyesen metszve nagyobb termést biztosít számunkra. Ezért ezt a könyvet minden szőlőbirtokosnak, vinczellér- és metszőnek ösmernie kell. Az ára 1 forint s a pénz előleges megküldése után szerző Maurer János (Kassa, Maurer udvar) bérmentve küldi azt. Öt könyv mngrendelésénél hatot küld.

Az óriási verseny daczára, mely napjainkban minden téren s így a lapok közt is tapasztalható, a magyar olvasóközönség változatlan kedvence ma is a Pesti Hírlap. Hazánk e legelterjedtebb lapja, a reklám eszközeinek igénybevétele nélkül, halad a maga, húsz éven át jól bevált ösvényén: jelszava: »sokat, de megvalogatva, hasznosat és mulattatót minél többet nyújtani olvasóinknak« a legjobb reklám, melyet az intelligens magyar közönség mindig méltányolni tudott. Ezért vannak a Pesti Hírlapnak rovatai, melyeket egy más lap nem cultivál annyira s melyek olvasót szinte elválaszthatlanul kapcsolják a laphoz. Országgyűlési karczolatai, tréfás kis czikkei, humoros tárczái, vegyes hírei, szellemes és közkedveltségű szerkesztői üzenetei, bő színházi és törvénykezési rovatai — szinte páratlanul állanak a magyar sajtóban. Magas színvonalon álló vezérczikkei, legelső rangú publicisták tollából s a legjelebb tárczairók dolgozatai — évek óta első helyet biztosítottak a Pesti Hírlapnak a napilapok közt. Nagy kedveltségének egyik

tényezője persze az is, hogy többet ad olvasóinak ugyanazon árért. mint más napilapok. Naponként 22—24 oldal, vasárnapokon 32—36 oldal a tartalma s az előfizető havonként kis jegyzéknaplót és évenként nagy képes naptárt kap ajándékba, minden ráfizetés nélkül. A Párisi Divat czimű nagy képes divatlapot pedig, mely hetenkint jelenik meg, feláron kapják a Pesti Hírlap előfizetői. A Pesti Hírlap előfizetési ára egy óra 1 frt 20 kr.; negyedévre 3 frt 50 kr., A Párisi Divattal együtt negyedévre 4 frt 50 kr. Az új áprilisi negyeddel belépő előfizetők a márczius utolsó hetében megkezdett érdekesítő angol regénynek (Ziska, irta Marie Corelli) addig megjelenő részét külön lenyomatban kapják meg. Mutatványszámokat levelező-lapon nyilvánítt óhajra mindenkinek küld a kiadóhivatal (Budapest, V. Váci-körút 78.)

A »Pesti Hírlap Naptára«-ból van még egy kis maradvány. Idejekorán érkező negyedévi új előfizetőknek, akik ebbeli kívánságukat a pénzutalvány szelvényén kifejezik, szivesen szolgál a kiadóhivatala naptárral — ameddig a készletben tart.

Közönségköréből.

Köszönetnyilvánítás.

A m. hó 25-én elhunyt kedves gyermekünk Pistika halála habár szerető szü-

22. szám

vh. 1868.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Csongrádi kir. járás-bíróság 1897 évi 7086. 97. P. számú végzése következtében Szvoboda Ferencz ügyvéd által képviselt Csongrád városi árva pénztár javára Bozsik Apolló, özv. Samu Mihályné ellen 193 frt 46 kr s jár. erejéig 1898 évi márczius hó 5-én foganatosított kielégítés végrehajtás utján le foglalt és 563 frt 80 krra becsült butor, ágynemű, ló, tehén, borju stb. ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

lői szívünket a legmélyebb gyászszal töltötte el, mindazonáltal nagyban enyhítette fájdalmunkat az az őszinte részvét, miben rokonaink, barátaink és ösmerőseink részesítettek. Fogadják tehát őszinte részvétükért halánkat.

Csongrád, 1898. ápril. hó 3-án.

Éder János és neje:
Csernus Erzsébet.

Mindama személyes jóbarátaim és ösmerőseim, kikről az *új-vidéki* kir. törvényszékhez történt áthelyezésem alkalmával személyeseu nem buczúzhattam el, fogadják ez uton jóindulatom kifejezését.

Zombory János
kir. járásbírósi aljegyző.

Felelős szerkesztő: **Éder János.**

Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Mely árverésnek a Csongrádi kir. járásbírósi 1560. 1898. számú végzése folytán 193 frt 46 kr. tőkekövetelés, ennek 1896 évi január hó 1-ső napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 61 frt 60 krrban bíróilag már megállapított költségek erejéig Csongrádon alperes lakásán leendő eszközésre 1898 évi április hó 16 napjának délelőtti 9. órája határidőül kitzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Csongrádon, 1898 évi márczius hó 31.

Székely

kir. bírósági végrehajtó.

A legjobb háziszernek bizonyult, az emésztés rendezésére, a renes vértörézésre, az elromlott és hibás vért elavoltítani. A fő-kellék az egészség megtartására, ugy-szintén gyors és biztos gyógyítása a gyomor-bajnak, p. o. étvágy hiányáról, savanyú fel-büffogésnél, felfúvódásnál, hányinger, test és gyomorirítás, gyomorgöres, tüdővész a gyomornak elnyálkálódás vértöndülés, homorholden és női betegségeknél, bélbetegségeknél 40 év óta bizonyult legjobbnak.

Minden gyulladás gyógyítására sebet, daganatot, biztosan gyógyít. Tejmegakadás és elkenyenedésnél, a női emlőknél a gyermek elválasztásnál, vérdaganat, pokolvar, körömdaganat, az ugynevezett fereg a kézen vagy lábujjon; elkenyenedés daganás, nyakdaganat; zsirkínővéseknél, s b. 50 év óta jónak bizonyult.

Dr. Rosa élet Balzsama Prágai házi flastrom

B. Fragner gyógyszeráraból Pragaban 203. IV.

Eneken tartja az emésztő képességet, tiszta és egészséges vért csinál és biztos világelterjeut nép-háziszser.

1 Palaezk 50 kr dla. pal. 1 frt peritén 20 kr.

A gyógyulás fájdalom nélkül történik a flastrom hűsítése alatt.

1 Debeza 25—30 kr. peritén 6 krral több.

Óvás! Mindenki az eredeti präparatumot kérje B. Fragner gyógyszerésznél kérésültt Prágában, és vigyázzon hogy minden oldalon Dr. Rosa védjegye legyen, az egyik oldalon a gömbölyű, a másik oldalon a háromszög védjegy.

Mindenki aki utánzottat bemutatott díjaztatik.
Ezer és ezer köszönő levelek a világ minden részéből.

RAKTARAK: Török J. Budapest és A Egger, Budapest főraktár a készítőnél. B. Fragner. Apotheke zum schwarzen Adler in Prag. Ecke der Spornergasse Nr. 203.

Posta küldemények fordulattal.

Helyben Vladár Sándor gyógyszerésznél.

43. szám.

vh. 1898

Árverési hirdmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Csongrádi kir. járás-bíróság 1897 évi Cs. 17. számú végzése következtében Feuer Mihály javára Hacker Mátyás ellen 35 frt 76 kr s jár. erejéig 1898. évi január hó 29-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 403. frtra becsült ingóságot bútórúgynevből álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a Csongrádi kir. járásbíróóság 1624/1898. számú végzése folytán 35. frt 76 kr. tőkekövetelés, ennek 1897 évi október hó 15 napjától járó 5 % kamatai és eddig összesen 5. frt krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Csongrádon alperes lakásán leendő eszközzésre 1898. évi április hó 16 napjának délutáni 2. órája hatáidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelű Csongrádon, 1898. évi márczius hó 31.

Székely

kir. bírósági végrehajtó.

Magas jutalékban

résztesülnek megbízható szolid ügynökök, kik törvényszerűen megengedett sorsjegyeknek, részletfizetésre való eladásával, egy nagy pénzügyi (résztvénytársaság) számlájára foglalkozni óhajtanak. Ajánlatok „Confidentia” czímen: Eckstein Bernát hirdetési irodájába Budapest, V., Fürdő-utca 4. intézendők.

Specialista sérvkötőkben

Cs. és kir. osztr.
magyar és belga
kir. szab.

Kitüntetve Brüssel 1893. arany érem és díszokmány-nyal.

Keleti-féle sérvkötő orvosi tekintélyek véleménye szerint a legkövetesebb ezen nemben, nem csuszik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja czélszerű szerkezeténél fogva az eddigi sérvkötők hiányait.

Árak: egyoldalú 6 frt. két oldalú 12 frt. 3353.

Gyáramban készülnek ezenkívül: műlábak, műkezek, műleges fűzőkegyenestartók, járó és nyújtógépek, gummi görcsérhárisnyák stb. Megrendeléseket pontosan eszközöl.

KELETI J

kötszerész és orvos. sebész műszerész BUDAPESTEN, főútle IV. koronaherezeg-utca 17. Gyár: V. Rostély-utca 15. szám.

Nagy képes millenniumi árjegyzék ingyen zárt borítékban.

ORSZÁGOS HIRLAP

- A ki komoly és előkelő hangu lapot akar járattni,
- A ki az okos nemzeti politika hívének vallja magát,
- A ki szereti az ujságban is a szép stílust és jó ízlést,
- A ki a szépirodalomnak java termékeit akarja olvasni,
- A ki a humor és szellem termékeiben akar néha gyönyörködni,
- A ki mindenről jól és mindig korán akar értesülvé lenni,
- A ki nem barátja a frázisoknak, de az érett és komoly politikai czikkeknak,
- A ki minden ízében modern ujságot akar járattni,
- A ki óhajtja a szabadelvűség fektatos fejlődését és a magyarság er sűbősét,
- A ki nem barátja a személyi kultusznak és megveti a személyes támadásokat,

az fizessen elő az

ORSZÁGOS HIRLAP

czimű ujságra, mely Budapesten jelenik meg, naponkint 16-32 oldal terjedelemben és melynek főszerkesztője

MIKSZÁTH KÁLMÁN.

Előfizetési ára:

Egy óra 1 frt 20 kr. Negyedévre 3 frt 50 kr.

Kiadóhivatal: Budapest, József-körut 65. szám.

ORSZÁGOS HIRLAP

A Mauthner-féle

Konyhakerti- és virág-magvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett medve-védjeggyel valamennyi nagyobb fűszer- és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapesten Andrászi-ut 23. szám alatt létező Mauthner Ödön cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást, egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelölve, ugy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

1898

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.

Ültetés távolsága: 15-20 cm.

Talaj minősége: jól trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussaatzeit: und September.

Pflanzenweite: 15-20 Cm.

Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

Legnagyobb nyemény legszerencsésebb esetben

1.000,000 KORONA.

Az összes 50,000 nyemény
JEGYZEKE.

A legnagyobb nyemény legszerencsésebb esetben
1.000,000 korona

A nyemények részletes besztása a következő:

Készpenzben fizetendő	Korona
1 jut. ór	500000
1 nyem. ó	100000
1 " "	200000
1 " "	100000
1 " "	50000
1 " "	50000
1 " "	20000
1 " "	20000
1 " "	60000
1 " "	40000
1 " "	30000
1 " "	25000
1 " "	20000
1 " "	15000
1 " "	10000
31 " "	5000
67 " "	5000
3 " "	3000
432 " "	2000
763 " "	1000
1234 " "	500
90 " "	300
31700 " "	200
3900 " "	170
4900 " "	130
50 " "	100
3900 " "	50
2800 " "	40
50,000 nyem. és jut. 13.130,000	

A második nagy magy. kir. osztályosorsjáték
nemsokára ismét megkezdődik és

100,000 sorsjegye **50,000** nyeremény
ujból

jut, vagyis az oldalt levő nyeményjegyzék szerint
az összes sorsjegyek fele feltét-
lenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, amint már
általánosan ismeretes, óriások.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél cre-
diti sorsjegyeket a tervszerű eredeti
árban és pedig:

egy egész 1-ső oszt. eredeti sorsjegyet 6.— frt
fél " " " " " " 3.— " "
negyed " " " " " " 1.50 " "
nyolczad " " " " " " —.75 " "

küldünk szét utányétel, vagy a pénz
előleges beküldése ellenében.

A huzások után megküldjük tisztelt vevőink-
nek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos terve-
zetek pedig díjtalanul állanak előre is rendelkezésre.
Amint ismeretes, a huzások a magyar kir.
kormány ellenőrzése mellett nyil-
vánosak és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kiváló szerencse

kedvezet főurudánkknak az I. magy. kir.
osztályosorsjátékban, a mennyiben már az előző
osztályokban (az első öt osztály-
ban) 100.000, 30.000, 5000,
valamint számos 2000, 1000, 500, és
300 koronás nyeményt nyer-
tek főurudánkban, melyeket a szeren-
csés nyerőknek ki is fizettünk.

Ajánlatos emélfogyva a II-ik magyar kir.
osztályosorsjáték 1-ső huzásához a megrendeléseket
mielőbb hozzánk juttatni. Emlekez-
tetünk az első sorsjátéknál hangoztatott azon több-
szöri figyelmeztetésünkre, hogy röviddel az első
osztályu huzás előtt az első osztályu sorsjegyek el-
kelnek; és igazunk is volt, mert még közvetlen az
első osztály huzása előtt a bel- és külföld elárasz-
tott bennünket rendelményekkel olyanynyira, hogy
a későn érkezőket legnagyobb sajnálatunkra már
nem eszközözhettük.

Kérjük tehát a rendelményeket az első osz-
tályhoz mielőbb, mindenestre azonban legkésőbb

április hó 8-áig

hozzánk beküldni, mert csak ez esetben ígérhetjük
ezek biztos eszközését.

Török A. és TSA.

a m. kir. szab. osztályosorsjáték
főclárusítói

Budapest V., Váci-körút 4 A.

Szivattyúkat Tűzfeszkendőket

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és
és egyéb nyilvános célokra kéz-, járgány
és erőhajtásra, városi, községi, gazdasági és gyári
tűzoltóságoknak

harangok és harangállványok

templomok, iskolák, stb. részére.
Büzmentesen működő pöczegödör tisztító készülé-
keket, utczei öntözőkocsikat, sárkaparókat

—== készit és ajánl a ==—

BUDAPESTI SZIVATTYU ÉS GÉPGYÁR Részvény-társaság

(ezelőtt WALSER FERENCZ)

BUDAFEST, VI., Külső Váci-út 45. szám.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve. 40-8

GYÁRÁNAK VEZÉRÜGNÖKSÉGE

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉP

Budapest. Váci-körút 32. sz.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzcseplőgarnitúrát, ipari célok alkalmas „Compound”
lokomobiljait, teljesen vasból készült szalmakazalozó gépeit, gőz-kukoriczamorzsolót, Stibor-féle körtüreszeit,
Milleniumi kaszáló- és arató-gépeit,
továbbá SACK-féle ekéit, vetőgépeit, boronáit és egyéb gazdasági gépeit,
Arjegyzék ingyen és bérmentve.

10-2

KÉVEKÖTŐ ARATÓGÉPEK

McCormick ARATÓGÉPEK

a legjobbak a világon
kévekötek és marokrakók
McCormick fúkaszálók
eredeti amerikai
köszörükészülékek, széna-
gerehlyék és széna for-
gatók
legjutányosabban beszerezhetők
Müller és Weisz czégnél
Budapest, V., Váci-körút 76. 16-5